

ВІДДІЛ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ РІВНЕНСЬКОЇ
РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

РІВНЕНСЬКА ЦЕНТРАЛЬНА РАЙОННА БІБЛІОТЕКА

серія: Обереги земляків

Тільки за своїм «Я»

*(до 50-річчя від дня народження
Вікторії Климентовської)*

Бібліографічний нарис

Клевань – 2011

Бібліографічний нарис «Тільки за своїм «Я» продовжує серію «Обереги земляків» і підготовлений з нагоди 50-річчя від дня народження талановитої поетеси Вікторії Михайлівни Климентовської.

Посібник вміщує короткий нарис про життя і творчість письменниці, бібліографічний список її творів та публікацій в періодичних виданнях.

Адресується бібліотечним працівникам, учням, студентам, всім, хто цікавиться літературою Рівненщини.

Матеріал підготувала:

Чудовець Г. О.

Комп'ютерний набір і верстка:

Заяць С. В.

Відповідальна за випуск:

Левчук Г. М.

Вікторія Климентовська

Народилася 2 серпня 1961 року в селі Качанівка Ічнянського району на Чернігівщині. Вікторія росла вразливою дівчинкою, мала напрочуд гарну пам'ять. Якось батьки подарували їй «Буквар», і коли пояснили де яка літера, та як їх між собою поєднати, дівчинка самотужки у п'ять років навчилася читати. Троюрідна тітка Тетяна закінчувала школу. Віта до школи тільки збиралась, але її дуже тягнуло до Тетяниних книг. Одна з них – «Кобзар» Тараса Шевченка. Багато чого вона тоді не зрозуміла, але аж до щему в грудях зворушили ці рядки із вірша «На Великдень на соломі»:

*«...одна тільки
Сидить без обнови
Сиріточка, рученятка
Сховавши в рукава.»*

Відтоді читання на все життя стало найбільшою її пристрастю.

А у вісім років, навчаючись у другому класі Вертіївської середньої школи №1. Вікторія написала свій перший вірш «Осінь». Тато прочитав його, викреслив одну нековирну строфу, а потім вийняв із шухляди товстий журнал із написом «Книга обліку» на обкладинці і запропонував записувати цей і всі наступні вірші сюди. Віта послухалась, і класу до шостого старанно і систематично заповнювала сторінки. Але щодалі то менше їй подобались власні римовані вправи.

І одного разу засунула цю «Книгу обліку» між старих газет, які пізніше брат здав на макулатуру.

А на запитання : «Ти ще пишеш вірші?» категорично відповідала : «Ні!» І дуже мало було людей, які знали, що насправді це не так. Але так звані гуманітарні науки все ж не були для Вікторії улюбленими шкільними предметами. Значно більше захоплювалась математикою та природничими науками, оскільки ще в дванадцять років вирішила в дорослому житті стати лікарем, як тато.

Але з першого разу до медінституту не вступила і пішла працювати санітаркою. Рік промайнув дуже швидко, і Вікторія знову здавала вступні іспити до медінституту. Тільки вже не хотіла стати хірургом, як тато, а дитячим лікарем. На цей раз пододала екзаменаційні бар'єри швидко і легко, стала студенткою Київського медінституту.

Студентські роки – час веселий. Найближчою подругою в інституті була однокласниця і сусідка по кімнаті Ольга Скиба теж родом із Чернігівщини. Оля випускала факультетську стінгазету. Вікторія часом допомагала їй зафарбовувати окремі елементи малюнків, а потім почала тулити в газеті і свої віршовані тексти. Як правило, це було щось веселе : вітання з нагоди дня народження чи іншої знаменної дати, оспівування невтомного навчання студенток-медичок та їх доблесної праці на ланах Київщини чи Херсонщини. Під час одного з таких «трудох десантів» було влаштовано концерт. Віта читала вірші й ловила захоплені погляди викладачів і дівчаток-однокурсниць, які після кожного твору просили : «Ще!» і дружно сміялись чи розчулювались над словами про їхню майбутню долю:

*Будуть помочі просити хворі діти,
Буде досить вражень сильних і смутних,*

*Буде ніколи дивитись на квіти,
А тим більше – вірші складувать про них.
Буде більше колючок чортополоху,
Ніж букетиків на столі від вдячних мам.
Але я не хочу іншої дороги.
Лиш свої і сили, й серце я віддам.*

Пізніше охоче, натхненно і не без успіху виступала Вікторія за кожної нагоди, але ніколи вже не зустрічала вдячнішої аудиторії.

В студентські роки Вікторія познайомилась з Сергієм Климентовським, який хотів стати хірургом. Влітку 1984 року вони одружились. Ще в студентські часи народилась в них донька Юлія, яка зараз вже вийшла заміж, закінчила Ніжинський педуніверситет і могла б працювати вчителем української і англійської мови, але поки що займається вихованням своєї маленької дитини. Інша донька – Яна – з'явилася на світ 1988 року в Місті Ніжині, де Климентовські деякий час працювали після закінчення навчання.

Саме в Ніжині вже після народження другої дитини Вікторія зважилась занести свої вірші до районної газети. Вони були опубліковані і схвально зустрінуті читачами. Незабаром сім'я Климентовських переїхала на Рівненщину в село Дядьковичі неподалік обласного центру, де і розкрився сповна талант нашої землячки як поетеси.

В даний час працює педіатром районної лікарні в селі Дядьковичі, що неподалік Рівного. Поетеса активна учасниця літературного процесу на Рівненщині, її вірші нерідко з'являються в періодичних виданнях. Очолює обласне літературне об'єднання.

Окремими виданнями вийшли збірки поезій Віктори Климентовської «Ковток свободи, клаптик неба» (1995), «Пересопницька осінь» (1997), «Каріатида» (2003), «На хвилях бузкових туманів» (2007), «Кленова королева» (2009).

Про яскравий талант і визнання творчості Климентовської свідчить той факт, що збірка «Пересопницька осінь» визнана дипломантом Міжнародного конкурсу «Гранослов – 96», вірші включені до «Антології української поезії другої половини ХХ століття».

За поему «Спочатку була воля» нагороджена премією Організації Оборони Чотирьох свобод України (США). Член Національної спілки письменників України з 1999 року.

Про твори Вікторії Климентовської

Перша збірка віршів Вікторії Климентовської «Ковток свободи, клаптик неба» вийшла в 1995 році. Вона підкуплює невідомістю, схвильованістю, ємкістю і образністю поетичного слова, де все прозоро і зрозуміло. Автор захопилася історичною темою з давньоруських часів, які відображали окремі історичні епізоди. Це вірші «не вимовлю... Піде за димом», «Вітер з заходу кригою дихав», «Київська Русь» та ін..

За збірку поезій «Пересопницька осінь» Вікторія Климентовська визнана дипломанткою Міжнародного конкурсу молодих літераторів «Гранослов (1996-й рік). Автор сприймає світ у його дивовижності, пізнаності і непізнаності, в темноті

та осяяннях, у трепеті душі від віянь історії, як «граматику тремтливих зірок» і разом з тим - у буденних реаліях, що викликають відповідні реакції душі і свідчать про неможливість бути вільним від сьогодення навіть поетам-філософам. Ліричний герой В.Климентовської – то вона сама і ніхто інший. «Іншого» почування, чужого, вчитаного чи продиктованого літературними канонами, а, отже сконструйованого штучним слово вивертом, вона не визнає. Її «ваблять слова нетутешні», бо має і світ інший, свій, не подібний до загальновідомого. Поезії, включені до книги, такі, що повертають читачів до себе ще і ще. Вони знаходять і знайдуть ширій відгомін у співпереживанні тих читачів, чиє світовідчуття співзвучне із світовідчуттям нашої поетики, виявленим у низці віршів про жіночу самотність і тяжке сьогодення. Буденність ситуацій і реалій – ось основа, з якої виростає поетичний світ у «розлогій горизонталі, широко і щедро обнімаючи земні радощі і жалі», і в «стрімкій вертикалі», що для поетики означає «самазречено падати в темні глибини правічних заклять, натхненно возноситись до позахмарних однокровень, - при цьому бути щасливим». Реально-побутова, жива конкретика в «Пересопницькій осені» існує не сама для себе, не для тих чи інших оцінок сьогодення, а як сутнісна оболонка моралістично- філософічних роздумів, подразник чутливої душі.

Окремо слід сказати про поему «Пересопницька осінь». Автор зосередилась на художньому осмисленні подій. Включення в сюжет діалогів дало можливість спрямувати погляд на внутрішній світ героїв поеми – пересопницького князя Андрія, його сестри Ольги, «підложниці» Наталки і розгорнути сюжет без прямолінійного опису, орамивши його небагатьма строфами «від автора» - вступом та епілогом і вклинивши в нього кілька необхідних пояснювальних ремарок.

"Каріатида" В.Климентовської виділяється серед багатьох нинішніх віршотворців. Для поетеси світ навколо - таємничий, пізнаваний і непізнаний, як і світ власної душі. В.Климентовська сприймає світ у його дивовижності, пізнаності і непізнаності, в темноті та осяяннях, у трепеті душі від віянь історії, як «граматику тремтливих зірок» і разом з тим - у буденних реаліях, що викликають відповідні реакції душі і свідчать про неможливість бути вільним від сьогодення навіть поетам-філософам. Ліричний герой В.Климентовської - то вона сама і ніхто інший. Її "ваблять слова нетутешні", бо має і світ інший не подібний до загальновідомого. Поезії, включені до книжки, такі, що повертають читача до себе ще і ще. Вони знаходять і знайдуть ширій відгомін у співпереживанні читачів, чиє світовідчуття співзвучне із світовідчуттям поетеси.

Ідейним епіцентром нової книги автора «На хвилях бузкових туманів» є вдало знайдена розгорнута метафора часу. У звичайний рік – від щедрого вересня до обжинкового серпня – втиснуто цілий людський вік. Людина у цьогосвітньому житті приречена лічити час і рахуватися з його ходом, Поети, усвідомлюючи у собі часточку вічності, неодмінно гостро відчувають цю приреченість, наділяючи ліричних героїв фатальним неспокоєм, або, навпаки пост стресовою незворушністю від усвідомлень незмінної минушості, конечності тривання усього земного. Відчуття часової поляризації появляється у читача вже з перших рядків книжки, всі вірші об'єднані у часовий цикл, поділений на розділи за назвами місяців. Поезія В. Климентовської глибоко екзистаційна. Відчуття плінності життя, його несталості – лейтмотив книги. До нього долучаються й інші, не менш важливі мотиви : духовне – тілесне, час – вічність, недосвідчена юність – гіркі уроки зрілих літ. Вірші цієї

збірки – зворушливі і печальні, як чекання вічності серед калейдоскопічних неповторностей цього світу.

Остання збірка віршів Вікторії Климентовської «Кленова королева» вийшла в 2009 році. У запропонованому виданні поезії згруповано в чотири розділи. «Ліс» - це ліричні медитації, викликані спілкуванням з природою рідного краю. «Море» - іронічно – елегійні спогади про курортні і не тільки романи, переважно – лірика інтимна. «Місто» - речі, де відображено проблеми суспільні, соціальні. Багато віршів присвячено Рівному та його «батькам» - Марії і Семену Несвицьким. В цьому ж розділі – оригінальний погляд на таких світочів українства як Борис Тен, Леся Українка. Розділ «Остання брама» починається словами: «Незамінна кожна людина, Помирає – рушиться світ». Для вразливої ліричної героїні світ рушиться щоразу зі смертю когось із рідних чи друзів. І, як пам'ятник втраченому, світові постає самотній вірш. Це – не звичайні епітафії, а спроба героїчно – приречена сягнути за межу. А у фіналі цього вкрай печального розділу все ж з'являються нотки якщо не оптимізму, то певної надії на оновлення та відродження. Книга цінна близькою, зрозумілою і важливою для багатьох тематикою творів

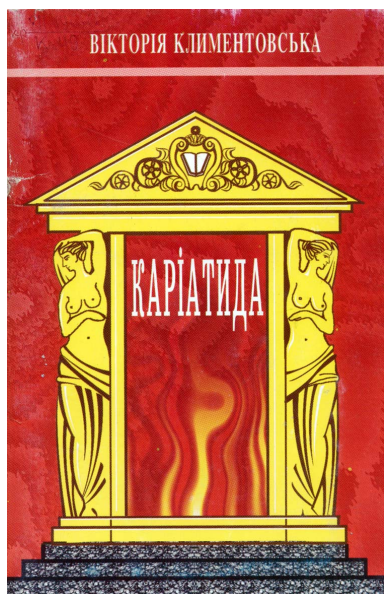
Окремі видання творів

Климентовська В. М. Ковток свободи,
клаптик неба: поезії. – Рівне: Азалія, 1995. – 48 с.

Климентовська В. М. Пересолницька осінь:
поезії. – Рівне: Азалія, 1997. – 91 с.

Климентовська В. М. Каріатида. – Рівне: ВАТ «Рівненська друкарня», 2003. – 71 с.

Климентовська В. М. На хвилях бузкових туманів. – Рівне: Овід, 2007. – 75 с.

Климентовська В. М. Кленова королева: поезії. – Рівне: ВАТ «Рівненська друкарня», 2009. – 56 с.

**Публікації творів В. Климентовської
в збірниках та періодичних виданнях**

- Климентовська В. Ми не стали ясиром. Рівне : Рівнен. друк. , 2009. – Вип.10-11. – с. 239
- Климентовська В. «Не на небі і не на землі» : [вірші] // Київ. – 2003. - №9. – с.67-74
- Климентовська В. Брати : поема : В кн.: Погорина. – 1994. – с.48
- Климентовська В. Вікторія ; Озонові фона : [вірші] // Дзвін. – 2003. - №7. –с.4-9
- Климентовська В. Клич любові : [вірш] //Дзвін. – 2005. - № 1. – с.21-26
- Климентовська В. Пам'яті Шевченка : вірш. В кн.: Шевченкові верстви. – 1996. – с.72
- Климентовська В. Так згасає любов... [вірш] //Провінційка. – 2007. - №32. – с.16
- Климентовська В. А можливо ми тільки бджоли...; Пам'ятники зводяться на віки : [вірші] //Вільне слово. – 2000. – 2 лют.
- Климентовська В. А музика з'являється зненацька : поезія. – Погорина : Літ.-красназнавчий журнал Рівненщини. – Рівне : Рівнен.друк., 2007ю – Вип.2-3. – с.167-168
- Климентовська В. І вділено для тебе три колони : [вірші] // Сім днів. – 1997. – 10 трав.
- Климентовська В. [Вірші] // Сім днів. – 1994. – 22-28 берез.
- Климентовська В. З ліричного зошита Вікторії Климентовської : [вірші] // Слово правди [Рівне]. – 1993. – 1 груд.
- Климентовська В. З поетичного зошита // Вільне слово. – 1997. – 6 серп.
- Климентовська В. З поетичного зошита // Вільне слово. – 19 серп.
- Климентовська В. Звідки ; В тому полум'ї [вірші з поет. кн.. «Пересопницька осінь»] // Слово і час [Рівне]. – 1997. – 1 лист.
- Климентовська В. І вічність роздмухати з миті [вірші] // Сім днів. – 1996. – 7 вер.
- Климентовська В. Куди подінуться ; На звалищі ; Дві жінки ; Не випурхуй ; Це рядок з ненаписаних віршів [вірші] //Вільне слово. – 2002. – 27 лют.
- Климентовська В. Небо якого кольору? ; З арифметики зустрічей [вірші] //Слово і час [Рівне]. – 1987. – 17 трав.
- Климентовська В. Моногамна любов [вірш] //Народна газета. – 1999. – 5 вер.
- Климентовська В. Ой мовчіть, не базарте... [вірш] // Слово і час [Рівне]. – 2000. – 7 січ.
- Климентовська В. Пам'яті Шевченка [вірш] // Слово і час [Рівне].- 1999.- 5 бер.
- Климентовська В. Педагогічні етюди : вірші //Вісті Рівненщини. – 2003. – 5 лют.
- Климентовська В. А музика з'являється зненацька [вірші] //Погорина : літ.-красназнавчий журн. Рівненщини. – Рівне : Рівн. друк. , 2007. – Вип. 2-3. – с.167
- Климентовська В. Сила, що змушує зводити храми ; Ніч на Івана Купала ; Відкриті небеса [вірші] //Вісті Рівненщини. – 2001. – 30 трав.

Климентовська В. Старша сестра ; Вулиця ; А весні вона леліє мрію ; Сльози ; Ми від мосту до мосту [вірші] // Слово правди [Рівне]. – 1991. – 27 лип.

Климентовська В. Тужу за ладом [вірш] //Слово і час [Рівне]. – 2001. – 9 берез.

Климентовська В. Хатка біля саду ; Інкубаційний період ; Вздовж бульвару по міському... [вірші] //Слово і час [Рівне]. – 2000. – 15 вер.

Публікації про В. Климентовську та її творчість в періодичних виданнях

Базилюк С. Авторка запрошує до розмови // Сім днів. – 1996. – 11 трав.. – Рец на кн.. Климентовської «Ковток свободи, клаптик неба». – Рівне : Азалія, 1995

Бондючна Ю. «І розкрутилася вічна спіраль» //Зелені шати : обл. тижневик. – Костопіль, 2010. – 24 верес. Рец . на кн.. Климентовської В. «Кленова королева : поезії. – Рівне : Рівн. друк. , 2009. – 56с.

Вознюк О. «Бог дарує нам поетів» // Слово і час. – 2011. - №44. – с. 4

Диб'як Н. Часо-людина у часо-просторі поезії // Погорина : літ.- краєзн : журн. Рівненщини. – Рівне : Рівнен. Друк. , 2008. – Вип. 4-5. – с. 245-249. Рец. На кн.. Климентовської В. «На хвилях бузкових туманів». – Рівне, 2007

Диб'як Н. Часо-людина у часо-просторі поезії // Дзвін. – 2008. - №5-6. – с.154-158. Рец . на кн. Климентовської В. «На хвилях бузкових туманів». – Рівне, 2007

Диб'як Н. Про що мовчить Каріатида : [Рец. На кн.. В.Климентовської «Каріатида»] //Вільне слово. – 2004. – 4 серп.

Дем'янчук Г. Тільки з своїм «Я» //Погорина : Літ.- краєзн. Журн.Рівненщини. Вип2. – Рівне : Азалія, 1998. – с.64-65. Рец . на кн. Климентовської Пересопницька осінь. – Рівне. 1998

Ромейчук М. Літературна відзнака : [Міжнар. літ. премією відзначено поему «Спочатку була воля» В.Климентовської] //Вісті Рівненщини. – 2001. – 2 лют.

Садиков С. «Бо душа – божевільна гімнастика»// Слово правди [Рівне]. – 1995. – 16 серп. Рец. На кн. Климентовської В. «Ковток свободи, клаптик неба». – Рівне, 1995

Літературнв Рівненщина. Антологія : до 20-річчя обласної організації письменників. – Рівне : Рівн. друк., 2005. – с.243

Літературна Рівненщина. Довідник. – Рівне : «Азалія», 2003. – с.73

Млин Є. Премія знайшла лауреатів // Вільне слово. – 2007. - №1-2. – с.6

Названо лауреатів імені Валеріана Поліщука // Рівне час. – 2006. - №51. – с.7

Цимбалюк Є . Премія знайшла лауреатів // Слово просвіти. – 2006. - №51. – с.13

Наша адреса:

35312

Рівненський район

сmt. Клевaнь 2

вул. І. Франка, 17

тел. 27 – 16 – 63

27 – 12 – 35

www.rivne.libr.rv.ua

e-mail: klevan_libr@mail.ru